

Resnična smešnica.

Une dni najme Ljubljanski rokodelc voznika in se pelje v Moravče. Med tem, ko je on svoje opravilo izdeloval, si je voznik v kerčmi prav verlo gerlo spiral. Rokodelc v kerčmo nazaj pridši praša voznika: si kaj pil? Ne dosti — odgovori ta. Takó dajte mu ga še en polič, potlej greva domú. Ta zadnji polič je voznika takó zakril, da se mu je cesta od Moravč skozi in skozi gladka in ravna zdela. V breg ali na zdol, po gladkim ali čez grabne, vedno je konj mogel dirjati. Plašni rokodelc je v nevarnosti se zverniti ali z voza veržen biti, se z rokama za voz deržé mižal, da bi svoje nevarnosti ne vidil. Srečno pridši na veliko cesto, se voznik, brez da bi rokodelca prašal, pri prvi kerčmi ustavi, in takó dolgo pije, da svojiga najemnika več ne pozná. Ko mu ta, naveličaje se dalje postavati, reče: „napravi de gréva pred domú“, odgovori voznik: „ti nimaš nič ukazovati z menoj, ko pride moj najemnik, bom že napravil.“ Komaj ga ta pripravi k spoznanji, da je on najemnik, se odrineta naprej, pa kmalo se oberne voznik nazaj in pravi najemniku: z voza se mi spravi potepuh, če ne, te bom z bičem! Jez vozim mednarja iz Ljubljane, ne pa tebe. Najemnik vidi, da s pijancam ni nič opravi, gré z voza in tava peš proti domú.

Drugi dan pride voznik k najemniku na dom, in pravi: kadaj ste prišel domú? Na odgovor, da včeraj, reče: Lahko, kér ste se vozil, jez sim pa peš komaj danes domú prišel. Zdaj mi dajte konja in voz nazaj! Silno tepeni konj je namreč pijaniga voznika z voza stresel in Bog vé kam zbežal, pijanec je pa na mestu do beliga dne spal, in zbujen peš domú klampal misleč, da ga je najemnik z voza vergel. O...

Hvala, komur hvala gré.

Pred tremi tedni sim popotoval v prijetni družini na visoko krajnsko gôro „Črna perst“ imenovano. Prišli smo poprej v Bohinsko Bistrico. Ko se skozi vas peljemo, nas pozdravljajo in se nam priklanjajo majhni fantiči in deklice tako priljudno, in nam „dober večer“ tako prijazno vošijo, da začudenja poln vprašam našiga tovarša Jam., ki nas je iz Bleda v Bistrico peljal, kaj de to poméni? „Vidijo, gospod dohtar — mi odgovori — to pride vse od tukajšnjiga kaplana gosp. Brenceta, ki otroke taciga lepiga obnašanja vadi. Gosp. kaplan imajo posebno veselje z mladostjo, in jo vadijo ne le lepiga zadržanja, temuč tudi sadjoreje i. t. d.“ Drugo jutro nas spremi tukajšnji velki župan, gosp. Mencinger iz gole prijaznosti na Černo Perst, in mi gori in doli gredé pripoveduje toliko lepih djanj gosp. Brenceta do šolske mladosti, da so mi od veselja zolsé v oči stopile. Kjer se taki možjé, kakor so gosp. fajmošter Kovačič in za omiko otrok vés goreči kaplan Brenceta, in pridni šolmošter za šolo trudijo, tam se mora tudi lepi sad skerbniiga poduka očitno pokazati. In ta se nad priljudnim obnašanjem Bistriške mladosti tudi zares očitno razodeva. Težko kje na Krajskim so kmečki otroci tako priljudni (artig), kakor tukaj. Hvala pridnim učenicam in hvala bogljivi mladosti! Hvala pa tudi županu Mencingerju, pridnimu braveu naših časopisov, ki se nam je — čeravno je še mlad — v vsim takó previdniga možá skazal, da bi iz serca vošili, da bi sedanji čas vsaka soseska imela taciga župana!

Slovenska drobtinica.

P. Janez kerstnik od s. Križa, kapucinarskiga reda, piše v prvem delu svojih v Benetkah léta 1691 natisnjenih pridig „Sacrum promptuarium“ takóle za vvod: „Jest vejm de veliko njih se bodo zhudili,

da jest sim se podstopil moje pridige drukat sturiti v flovenskim jeziku, dokler dofehmal obeden nej tega sturil, da si lih veliku lepshi flovenski jesik so imeli, kakor je moj Vipppauski,“ — — — Ko potem dosti od svojih slovenskih pridig govori, piše na dalje: „Inu de si lih fposnam, da teshko je flovensku pisat, inu cilu nej mogozhe v taki vishi pifsat, da bi vfm sadosti mogal sturiti, ali fledno deshelo se sglihat, dokler cilu tij, kateri blisi prebivajo, edn drugazhi, kakor ta drugi eno befsedo srezhe, satorai obene befsede ne bom sasnamval, ali se ima hitru, ali pozhafu srezhi, temuzh fledni po navadi fvoje deshele bo gouuril, jest pak bom pifsat kakor so flovenzi pifsali“.

Kaj pravite draživci? Kakor tudi ta gospod piše, je le vender res, da „slovensko, slovenski“, so že pred več kot dve sto léti ravno v tem obziru in s zaumenam rabili, kakor mi; ni tedaj novo-skovana beseda. Pojte tedaj s svojo neumnostjo rakam žvižgat! U.

Le hitro v černe bukve ž njim!

Usmiljen kmet je posodil ediniga konja vozniku čez stermiti Podčeterški hrib, kjer se je že veliko nesreč, še več pa kletve zgodilo, skoraj bi jo udel, če rečem, da več, kakor hrib praha in peska ima. — Nehvaležni voznik je uboziga konja takó neusmiljeno pretepaval in po glavi bil, da je srotle čisto zmešano in omoteno bilo. Častiti gosp. fajmošter iz P. iz svoje sobe neusmiljenca viditi posvarijo: „Nikarte, nikarte takó! kmet ima ediniga tega konja, ki ga je vam iz usmiljenja posodil; če mu tega ubijete, nima nobeniga več.“ Ali obdivjani konjederec, namesto opominovanje lepo sprejeti, se pa začne na vés glas dreti, preklinjati, siviga starčka, gosp. fajmoštra s falotam in farjem zmerjati, da bi se bil kmalo pekel odperl. Na kanceljnu čvekaj, je gerdun vpil, tukaj pa jezik za zobmi derži! Černe bukve ne bojo sicer spokorile taciga divjaka — vunder naj bo družim v svarivni izgled! Jože Virk.

Novičar iz Ljubljane.

Pretečeni teden je bil za nas prav žalosten; nemila smert nam je na en dan (24. t. m.) dva prava domorodca vzela, namreč: gosp. Urbana Jerina in pa gosp. Antona Mažgona. Gosp. Urban Jerin, rojen Ljubljancem, infulirani stolni tehant, c. k. učenik bogoslovja, kurator krajnskiga muzeuma i. t. d. je umerl v 65. létu svoje starostina persni vodenici po dolgi bolezni, — ž njim je zgubila krajnska dežela eniga nar učenejših in za blagor domovine nar bolj vnetih mož! — Gosp. Anton Mažgon pa, rojen na Jeličnim Verhu v Idrijskim kantonu, c. k. kriminalni aktuar, prvi učenik pravdoslovja v slovenskim jeziku v Ljubljani i. t. d. je umerl še le 37 lét star na pljučni jetiki. Kdor je rajnciga Mažgona poznal in kdor je vidil, kakó neizrečeno pridno je zraven svojih službinih opravil delal v prestavljanji državljanskih postav v slovenski jezik, kakó izverstno se je obnašal kot učenik, kakó goreče je vseskozi skerbil za povzdigo in napredek dolgo zatertiga domačiga jezika, bo milo na grobu rajnciga zdihnil in rekel: „Tukaj počiva mož, kakoršnih ima naša domovina le malo. Njega zguba je velika rana slovenskim deželam!“ — Pokop obéh mož je bil, kakor se spodobi, z veliko častjo napravljen. — Kér že od žalostnih novíc pišemo, ne smemo zamolčati, da je pred ta teden tudi gospá baronovka Zojsova, lastnica mnogih fužin na Gorenskem, v Ljubljani umerla. Kakošna velika dobrota so Zojsove fužine za Bohinsko stran, — in kakó miliga serca in kakó spoštovana je bila rajnka gospá, je sploh znano; nepričakovana smert gospé baronovke je tedaj vse, ki so jo poznali, z veliko žalostjo navdala. — 20. in 21. dan t. m.